

הזיקה בין המאמרים

בשני המאמרים ההנחה היא שיש חשיבות רבה לקיומה של מולדת ליהודים. אלא שמכאן ואילך ההבדלים ניכרים מאוד.

הכתיבה של שגיא ושרטן עיונית, תאורטית ומופשטת. השאלה שהם מעמידים היא כללית, אוניברסלית: מה חשיבות המולדת לאדם בכלל. הם מוכיחים באמצעים שכלתניים ותוך התמודדות עם טענות הנגד האפשריות שאכן יש חשיבות למולדת. מן השאלה הכללית הם מגיעים בסוף המאמר למעשה הציוני שהביא לשיבת העם היהודי למולדתו – כהמחשה לדין התאורטי.

לעומת זאת הכתיבה של א"ב יהושע היא כמעט-אישית: מאמרו נועד להסביר דברים שאמר באירוע מסוים ושקוממו את שומעיו – ולהצטדק במידה מסוימת. אבל גם ברובד הלא-אישי של המאמר – מורגש היטב שהדברים נוגעים בשורש נשמתו של הכותב: הדברים נכתבים בלהט ובשכנוע פנימי עמוק. השאלה שהוא דן בה – מה חשיבותה של מולדת ליהודים – היא על פי השקפתו שאלה קיומית, והיא נבחנת מתוך ההיסטוריה הדרמטית של העם היהודי במאה השנים האחרונות, ואין בה אפוא שום דבר מן המופשט.

טבלת השוואה בין המאמרים

המאמרים תבחינים	שיעור מולדת אברהם ב' יהושע	מולדת יש רק אחת אבי שגיא וידידה שרטן
הכותב/ים	סופר ופובליציסט; מעורב בשיח הישראלי הפוליטי	חוקרים בתחום הפילוסופיה והמשפט; מעורבים בשיח הישראלי הפוליטי
שאלה מרכזית	מה החשיבות של מולדת בכלל ומה חיוניותה לעם היהודי בפרט?	
נקודת המוצא	הבהרת דברים שהכותב השמיע באירוע שהשתתף בו ושקוממו את שומעיו; פריסת עמדותיו	דין הגותי-עיוני הנקשר בחג הסוכות
ההיבט הנדון	יהודי-ישראלי: חשיבות המולדת לעם היהודי. המקרה היהודי הוא נושא המאמר.	אוניברסלי-עיוני: חשיבות המולדת לאדם. המקרה היהודי הוא דוגמה לנושא.
מבנה ורטוריקה	"סיפור מסגרת" (הנסיבות לאמירת הדברים הקודמים) הפורץ אל תוך הטקסט; סדרת טיעונים המשתרשים זה מזה. קולו האישי של הכותב בולט.	טיעון מובנה ושיטתי, תוך שימוש בקישורים לוגיים ובנימה דידיקטית. הלשון עניינית.